

Blumentál má 125 rokov!

Jeden z najkrajších kostolov metropoly má výročie. Blumentál nie je len duchovným miestom, ale aj historickou pamiatkou mesta. V okolí sa toho za 125 rokov veľa zmenilo, pribudla električková trať a zbúrali sa budovy.

Blumentál postavili v tom čase na predmestí Bratislavy. Odvtedy sa okolie zmenilo na nepoznanie. „Vinohradnícke domy, vináreň U Ambruša a továreň na kefy stáli pri kostole už za prvej Československej republiky,“ opisuje okolie Blumentálu fotografia z knihy Blumentálske blues. Veriaci tu na kostol čakali 118 rokov. Kardinála, ktorý ho prišiel vysvätiť, očakávali davy už na Hlavnej stanici. V deň posvätenia, 28. októbra 1888, bolo mesto vyzdobené a zvonili všetky zvony. Obrady si prišlo pozrieť

30-tisíc veriacich. Bratislava mala v tom čase približne 70 000 obyvateľov. Kostol nanebovzatia Panny Márie vybudovali podľa projektu viedenského architekta Fridricha Rumpelmayera. Architektúrou napodobňuje francúzske katedrály.

Klára Horváthová
Nový Čas 25/11/2013

ZAUJÍMAVOSTI O KOSTOLE

- pomenovaný je podľa bývalej štvrte Kvetná dol iná (Blumenthal)
- do kostola chodila aj sestra Zdenka, prvá blahoslavená zo Slovenska
- má tri kríže, najstarší je z roku 1891
- vysoký je 25 m, veža s krížom má 78 m
- veriaci financie na kostol zbierali 30 rokov

Krásna staroslovienčina

Staroslovienčina - jazyk, ktorým hovorili naši predkovia. Uchoval sa v kresťanskej liturgii, či piesňach. Jeho krásu a ľubozvučnosť môžeme vďaka tomu vnímať aj dnes. Posúďte sami.

Staroslovienčina je už stáročia mŕtvym jazykom. I napriek tomu ju môžeme občas počuť v rozhlase alebo v televízii.

Katka Knechtová, speváčka: „Mne sa to veľmi páčilo. Bolo to ako úplne niečo nové a zrazu človek zistí a niečo sa naučí aj o tých našich dejinách a o tom, ako niekedy ľudia rozprávali. Prvý text, ktorý mi prišiel, bol naozaj veľmi ťažký. Celý deň som ho čítala, kým som ho dokázala správne pochopiť. Nářkom sem žalúval ti.“

Redaktor: „Staroslovienčina bola písaná v hlaholike. A hoci sa ani táto abeceda už stáročia nepoužíva, ako vyzerali jednotlivé písmená, si môžete nájsť na internete. Po staroslovienčine siahli aj spevácke zbory, ktoré sa predstavili v nádhernom grékokatolíckom kostole v Spišskej Novej Vsi.“

Marta Nováková, zbormajster: „Dnes sa spieva v staroslovienčine kvôli dvom vierozvestcom - Konštantínovi a Metodovi, ktorí k nám prišli pred tisíc stopäťdesiatimi rokmi.“

Mária Bežilová, speváčka: „Boží syn dnes narodil sja... (netlmočené)“

Redaktor: „Koncert sa páčil Novovešťanom a určite by boli spokojní aj solúnski bratia Cyril a Metod. Tí by na ňom na rozdiel od ostatných, rozumeli aj textom.“

Marek Baláž, Markíza, 24/11/2013

Ukázali relikvie sv. Petra

Vatikán historicky po prvý raz verejne vystavil telesné pozostatky, ktoré majú patriť sv. Petrovi, prvému pápežovi katolíckej cirkvi. Fragmenty kostí vystavili uložené v bronzovej klenotnici vedľa oltára, kde pápež František slúžil omšu. Autenticitu pozostatkov zatiaľ nikto nepotvrdil.“ **TA3, 24/11/2013**

Putin navštívil pápeža Františka

Ruský prezident Vladimir Putin včera počas návštevy Talianska zavítal aj do Vatikánu. Stretol sa tam s pápežom Františkom, s ktorým diskutoval na viaceré témy vrátane riešenia konfliktu v Sýrii. Putin chcel tiež ešte viac zlepšiť vzťahy medzi pravoslávnu a rímskokatolíckou cirkvou. Putin sa na verejnosti prezentuje ako oddaný kresťan a počas významných sviatkov navštevuje pravoslávne omše. Šéf Kremľa podľa vlastných slov číta aj Bibliu a jej výtlačok má vraj uložený vo svojom vládnom lietadle. Za jeho éry sa zintenzívnili vzťahy medzi najvyššími predstaviteľmi pravoslávnej cirkvi a vládou. Do Vatikánu však pricestoval „v prvom rade ako prezident a až v druhom rade ako člen pravoslávnej cirkvi,“ napísal portál Moscow Times. **Šport 26/11/2013**

Sladký dvojník Konkatedrály

Konkatedrála sv. Mikuláša, ktorá stojí na Hlavnej ulici v Prešove a jej sladká sestra sú nerozoznateľné. Rozdiel je len vo veľkosti a v tom, že tá menšia sa dá zjesť. Trenčianska cukrárka Mária Muráriková ju totiž vytvorila z medovníkov. K dispozícii mala 400 fotografických záberov kostola urobených z rozličných pozícií, aby bola podoba medovníkovej repliky čo najvernejšia. Len pečenie jednotlivých častí medovníka trvalo 260 hodín. Vystavená bude do januára budúceho

roka v nákupnom centre Passage.

VÝŠKA: 71 m

ŠÍRKA 34,45 m

DĹŽKA: 54,7 m

postavená z kameňa v polovici 14. storočia

VÝŠKA: 144 cm

ŠÍRKA: 80 cm

DĹŽKA: 130 cm postavená z 20 kg medovníkového cesta, bielych, cukru a potravinárskej farby v roku 2013 za tri týždne

Peter Novotný, Nový Čas 25/11/2013

Bezáka nekúpite

Záujem o knihu o Róbertovi Bezákovi je vraj ešte väčší ako kedysi o Harryho Pottera. Hoci väčšina cirkevných knihkupectiev ich bojkotuje, v tých najväčších sú vypredané. Medzi ľuďmi sa dokonca šíria fámy, že knihy niekto úmyselne vo veľkom skupuje.

Knihy, ktoré v poslednom čase vyšli o Róbertovi Bezákovi, sú nedostupným tovarom a najmä knihu Vyznanie momentálne nedostanete ani v tých najväčších slovenských knihkupectvách. Michal Meško, spolujateľ internetového knihkupectva martinus.sk: „Prakticky prvý deň bol rozchytaný celý náklad.“

Slávka Šikurová, obchodný manažér Panta Rhei: „O knihu Vyznanie konkrétne je až taký záujem, že momentálne je poradovník na to, keď kniha bude opäť na predaji a bude v dotlači.“

Redaktor: „Napríklad táto kniha pritom vyšla v náklade desaťtisíc kusov, čo je na bežné slovenské pomery aj tak bestseller.“

Marie Vrabcová, autorka knihy Vyznanie: „Áno, rátali sme s tým, že bude veľký záujem, ale až takýto nie. Je to na slovenskom knižnom trhu vraj rarita.“

Anketa - Zákazníčka: „To sa dalo čakať. Každého to zaujíma, že teraz je to taký problém, čo sa v cirkvi deje.“

Zákazníčka: „Nie, nie som sklamaná. Práve naopak. Myslím si, že keď ľudia majú záujem, tak vykúpili prvé vydanie.“

Redaktor: „Väčšina cirkevných knihkupectiev tieto knihy nepredáva. Medzi ľuďmi sa dokonca začali šíriť fámy, že knihy o Bezákovi niekto úmyselne vo veľkom vykupuje, aby sa nedostali na verejnosť. Veľké knihkupectvá to odmietajú. Tvrdia, že za všetkým je iba veľký záujem ľudí.“

Slávka Šikurová, obchodný manažér Panta Rhei: „Naposledy sa nám toto stalo, keď bol predaj pri Harry Potterovi.“

Michal Meško, spolujateľ internetového knihkupectva martinus.sk: „Tí ľudia nemajú kde knihu zohnať a tým pádom pýtajú sa všade, takže vzniká vyslovene hystéria, že ľudia chodia z jedného knihkupectva do druhého.“

Redaktor: „Druhé vydanie rozhovorov s Róbertom Bezákom sa do knihkupectiev dostane pravdepodobne v piatok. Celý zisk z predaja je určený na charitu.“ **Rado Igaz, Markíza, 26/11/2013**

Pápežova vízia cirkvi

Pápež František vydal dokument, v ktorom zhrňa úlohy, priority a ciele svojho pontifikátu. Naznačil v ňom ako by mala byť katolícka cirkev reformovaná. Podľa neho by mala mať predovšetkým misijnú funkciu a mala by pomáhať chudobným a utláčaným. **TA3, 26/11/2013**

Nechcú Bezákove peniaze

Chcel pomôcť chudobným, tí ale pomoc prijať nemôžu. Ďalšia rana pod pás pre Róberta Bezáka. Honorár z predaja jeho knihy mal putovať do Žakoviec pod Tatry, kde sa charismatický farár Marián Kuffa stará o bezdomovcov, chorých a asociálov. Tamojší biskup ale o Bezákových peniazoch nechce ani len počuť.

Toto je biskupské sídlo v Spišskom Podhradí. Hoci im peniaze z predaja Bezákovej knihy nikto nenúkal, za farára Kuffu, ktorý nimi mohol pomôcť ľuďom bez domova, povedali rázne nie. No a skromný obyčajný farár sa podvolil.

Marián Kuffa, katolícky kňaz, Žakovce: „Ja nie som generál, ja som len vojak a ja chcem poslúchnuť svojho diecézneho biskupa. Svätá poslušnosť znamená poslúchnuť, okrem hriechu.“

Ján Tribula, redaktor: „Katolícky farár ale netají, že peniaze by využiť vedel. A to, že mu ich vrchnosť prijať nedovolila a on ju poslúchol, vzbudilo vášne medzi jeho sympatizantmi, priateľmi, či veriacimi.“

Marián Kuffa, katolícky kňaz, Žakovce: „Toľko urážok a ponížení, čo som si vypočul v týchto dňoch, ja myslím, že už toho dost. Ale to nevadí. Pre Krista to rád znesiem.“

Ján Tribula, redaktor: „Sekretár diecézy nás prijať nechcel a odvolala sa len na stanovisko, ktoré už zverejnili v agentúre, kde poďakovali za záujem.“

Stanovisko

Peter Majda, riaditeľ biskupského úradu: „Spišská diecéza veľmi pekne ďakuje autorom za ich záujem o dielo dobročinnnej lásky v Žakovciach avšak aj v tomto prípade platí morálny princíp - účel neposväčuje prostriedky,

preto ich peniaze prijať nemôžeme.“

Marián Kuffa, katolícky kňaz, Žakovce: „Vedel by som to ináč urobiť, vedel by som všelijaké triky robiť. Nebudem žiadne triky robiť. Priama poslušnosť, svätá poslušnosť, ktorá je pre svetsky zmýšľajúcich nepochopiteľná.“

Ján Tribula, redaktor: „O postoji biskupskej kúrie hovorí sociologička ako o geste urazenej ješitnosti.“

Sylvia Porubánová, sociologička: „Potvrďuje tie domnienky, že vysokí cirkevní hodnostári voči emeritnému arcibiskupovi Bezákovi jednoducho nemajú čisté svedomie.“

(Začiatok archívneho záznamu)

Róbert Bezák, emeritný arcibiskup: „Ja som použil aj slovo, že mŕtvy muž. Svojim spôsobom naozaj som dead man.“

(Koniec archívneho záznamu)

Ján Tribula, redaktor: „Bezák sa so Slovenskom lúči, no hľadá spôsob, ako peniaze nechať charitatívnej cirkevnej organizácii u nás. Ľahké to zrejme nebude mať. Ale tí, čo ho aj teraz odmietli, by vraj mali mať na zreteli toto.“

Sylvia Porubánová, sociologička: „Úprimný dar sa neodmieta už zo slušnosti.“

Ján Tribula, redaktor: „Emeritný arcibiskup by peniaze z predaja tejto knihy mohol dať pokojne v Žakovciach na nedelňajšej omši do zvončeka, alebo nimi zaplatiť faktúry za budovanie príbytkov pre chudobných, ktorých má tamojší farár na stole neúrekom. Ale je to prinajmenšom zvláštne, že jeho vlastná cirkev sa od neho de facto dištancuje a k peniazom, ktoré im núkal, majú postoj, akoby boli od diabla.“ **Markíza, 22/11/2013**

Matka kňaza: Môjho Marka zabili depresie

Šok: Farníci v Mokroluhu pri Bardejove našli svojho obľúbeného duchovného obeseného na šále

Veriaci sú v šoku! V dedine Mokroluh v Bardejovskom okrese sa obesil obľúbený farár Marko Makai (= 41). Tí, ktorí ho poznali, hovoria, že ho zabili depresie. Smútia aj v Cejkove pri Trebišove, odkiaľ kňaz pochádzal. Jeho mamu synova smrť zdrvila. Rímskokatolíckeho kňaza Marka našli mŕtveho v nedeľu ráno. Svoj život dobrovoľne skončil v pivnici fary. Obesil sa na bordovom bavlnenom šále. „V sobotu ho jedna rodina pozvala na obed, ale neprišiel. V ten istý deň bola v dedine zakáľačka, ani tam sa neobjavil,“ vravia ľudia z Mokroluhu. Keď farára nevideli v nedeľu ísť na omšu, začali šípiť tragédiu. Preto sa vybrali na faru, kde kňaza našli mŕtveho. Privolaný lekár skonštatoval smrť bez zjavného cudzieho zavinenia a nariadil pitvu.

Choroba ho premohla

K zúfalému činu kňaza zrejme dohmla choroba. Trpel depresiami, liečil sa u psychiatra. Potvrdila to aj jeho mama Marta Makaiová, ktorá žije v Cejkove pri Trebišove. „Syn trpel depresiami posledné tri roky. Kedysi veselý chlap sa už nesmial, nestretával sa s priateľmi. Predtým chodieval po svete, niekoľkokrát bol aj v Amerike, potom so všetkým prestal. Liečil sa, ale asi mu to nepomohlo,“ myslí si užialená mama. So synom telefonovala v sobotu dopoludnia po omši.

Po páde na chodníku veľké bolesti!

Arcibiskup Ján Orosch má zdravotné problémy. Keď išiel nakupovať do Spolku svätého Vojtecha v Trnave, na chodníku si podvrhol členok a vo veľkých bolestiach musel vyhľadať lekársku pomoc. Skončil s ortézou na nohe v domácom liečení.

Hlava Trnavskej arcidiecézy sa v pondelok vybrala nakupovať do katolíckeho obchodu v Trnave. Arc. Orosch zrejme na chodníku zle stúpil a podvrhol si členok. Mal také veľké bolesti, že musel ísť na ošetrovanie do trnavskej nemocnice. Potvrdil to aj riaditeľ špitála Martin Tabaček. „Áno, je pravda, že sme mali v nemocnici na ošetrovaní arcibiskupa. Vzhľadom

„Pýtala som sa ho, prečo ju slúžil v sobotu, ale neodpovedal. Volala som mu popoludní aj večer, ale už nedvíhal. V nedeľu mi oznámili jeho smrť. Bola to obrovská rana, vôbec som nevedela, ako mám reagovať, neverila som tomu,“ opisuje najsmutnejšie chvíle v živote pani Marta.

Pochovajú ho doma

Markova smrť otriasla aj jeho kolegami. „Prežívame spoločne bolesť. Vyjadrujeme úprimnú sústrasť celej rodine. Je nám to všetkým úprimne ľúto, pretože je to zlyhanie, ktoré bolo istotne spôsobené chorobou,“ uviedol hovorca Arcibiskupského úradu v Košiciach Jaroslav Fabián. Žialia i veriaci a farárovi rodáci. „Budeme si ho pamätať ako veselého, vždy usmiateho človeka. Občas u nás slúžil omšu a mal vynikajúce kázne. Kázal veľmi zanietene, počúvali sme ho so zatajeným dychom,“ povedali ženy z Cejkova. S nebohým kňazom sa rozlúčia omšou v stredu o 10. hodine v Mokroluhu. Pochovajú ho o 14. hodine na cintorine v rodnom Cejkove.

Jeho kolega skočil z veže

Podobná tragédia otriasla vlni v máji aj pútnickým miestom Marianka neďaleko Bratislavy. Pád z 12-metrovej veže ukončil život obľúbeného kňaza Augustína Juraja Kardoša. Páter Juraj vraj tiež trpel depresiami. Dokonca bol hospitalizovaný na psychiatrii c k o m oddele ní.

(r), (fer, tím)

Plus jeden deň 26/11/2013

na to, že si neželá, aby bola verejnou informovaná o jeho zdravotnom stave, viac informácií vám nemôžem poskytnúť,“ povedal Tabaček. Ján Orosch sa v nemocnici zdržal niekoľko hodín, počas ktorých sa podrobil vyšetreniam. Podľa informácií Nového Času má vyvrtnutý členok. „Pán arcibiskup bude pár dní v domácom liečení,“ informoval hovorca Trnavskej diecézy Dušan Kolenčík. Lekári dali arcibiskupovi ortézu, ktorú bude na nohe nosiť niekoľko dní a pritom sa musí šetriť. To, či odslúži počas nasledujúcej, prvej adventnej nedele omšu, ostáva zatiaľ otáznou.

Zuzana Šišovská, Nový Čas 27/11/2013

Ešte plánoval omše

Posledné hodiny kňaza Marka pred samovraždou

Akoby nechcel po sebe nechať nedokončenú robotu! Farár Marko Makai (41) naplánoval omše i nedeľnú odpustovú slávnosť a až potom si, zrejme hnaný depresiami, siahol na život! Našli ho v nedeľu ráno v pivnici fary v Mokroluhu v Bardejovskom okrese, kde pôsobil.

V Mokroluhu bude dnes o 10. hodine pohrebná omša, na ktorej sa okrem farníkov z okolitých dedín zúčastnia aj cirkevní hodnostári. „Omšu odslúži košický arcibiskup Bernard Bober,“ informoval hovorca Arcibiskupského úradu v Košiciach Jaroslav Fabián. K šokujúcemu činu farára Fabián podotkol: „Je nám to všetkým úprimne ľúto, pretože to bolo zlyhanie, ktoré bolo istotne spôsobené chorobou.“ Kedysi bola samovražda smrteľný hriech a toho, kto ju spáchal, pochovali bez obradov pri plote cintorína. Dnes už cirkev samovrahov neodsudzuje. Preto aj farára Makaiu vyprevadia v Mokroluhu omšou a potom ho popoludní pochovajú v rodnom Cejkove pri Trebišove. Na pohreb sa chystá celý Cejkov. „Budeme spomínať najmä na jeho kázne, ktorými zaujal každého. Na to nikdy nezabudneme,“ povedali dedinčania.

Z priemyslovky do seminára

Najväčší žiaľ však pochopiteľne prežíva farárova matka Marta. „Som pyšná na to, aký bol a čo dosiahol. Bol to veselý chlapec, mal veľa kamarátov. Učil sa hrať na gitare, hral futbal, rád sa bicykloval. A bol šikovný pri autách,“ spomína. Preto aj Marko šiel na strojnícku priemyslovku do Košíc. Po nej zamieril do košického seminára. Ani viera mu však nepomohla premôcť zákernú chorobu. er, tím, Plus jeden deň 27/11/2013

Pápež chce reformovať

Pápež František v utorok zverejnil dokument, v ktorom píše o potrebných reformách v katolíckej cirkvi. Cirkev by sa mala podľa neho decentralizovať, kňazov vyzval, aby robili zaujímavejšie kázne. Pápež zdôraznil aj ochranu chudobných. Na otázku potratov vraj cirkev názor nezmení. (lo), SME 27/11/2013

Matica o Kotlebovi: Treba sa vrátiť k obrábaniu pôdy

Čo umelci hovoria na Mariana Kotlebu, ktorý povedie bystrickú župu? Ako sa k jeho úspechu postavili cirkev a Matica?

Tomáš Janovic, aforista „Áno, uspel. Sloboda je nemilosrdné zrkadlo.“

Ján Štrasser, básnik

„Keďže nežijem v banskobystrickej župe, nemusím z nej emigrovať. Len mi nejde do hlavy, odkiaľ sa v povstaleckom kraji za dva týždne nabralo 50-tisíc prívržencov fašizoidného extrémizmu. Najbližšie k pravde asi bude názor účastníka internetovej diskusie: „Už v minulosti dali ľudia nízku účasťou vo voľbách najavo, že politické strany majú úprimne u r*ti, ale tentoraz dali najavo aj to, ako veľmi. Áno, tak veľmi, že aj Kotleba im je lepší ako gorily za každou zo strán.“

Dušan Trančík, režisér

Keď už Kotleba uspel, treba si počkať, čo ako župan urobí. „Funkcia už nebude o chodení po lúke či rebélii, musí pracovať s ľuďmi okolo seba.“ Radikál podľa neho uspel, lebo ľudia sú zatrpknutí z neriešenia problémov a podliehajú extrémizmu. „Myslia si, že na hrubé vrece treba hrubú záplatu. Vypovedá to o úrovni myslenia ľudí u nás.“ Autor dokumentárnych filmov Tisove tiene či Šibenica vraví, že mu Kotleba nastavil zrkadlo. „Skôr vidím problém v mojej občianskej pasivite, než v jeho občianskej radikálnej aktivite. Pýtam sa sám seba, ako by som veci riešil, lebo si myslím, že ľudia nie sú až takí hlúpi, ako to teraz vyzera.“

Michal Hvorecký, spisovateľ

„Ľudia sa opäť nechali oklamať niekým, kto sa tvári ako silný vodca. To je asi naše prekliatie.“ Kotleba podľa neho vyhral, lebo nahlas hovorí extrémistické názory, ktoré má veľa ľudí. Teraz sa obáva radikalizácie spoločnosti. Za nebezpečné považuje, že líder Ľudovej strany Naše Slovensko zľahčuje najväčšie zločiny novodobých dejín. „Jeho postoj k slovenskému štátu a vyjadrenia o takzvanom holokauste sa môžu stať súčasťou verejnej politiky, čo je desivé, lebo u nás chýba historická pamäť a on s ňou drasticky manipuluje.“ Chce teraz častejšie cestovať do banskobystrického regiónu. „Budem

mladých motivovať, aby mysleli kriticky. Na tento kraj nemôžeme zanevrieť, treba ho podporiť, lebo je vo veľkej kríze.“

Ol'ga Feldeková, prozaička

„Chce sa mi zvolať, partizáni povstaňte z hrobov a dajte poriadnu príučku vnukom, čo zvolili človeka, ktorý vám nevie odpustiť, že ste za našu slobodu položili život.“ Mnohí ľudia podľa Feldekovej dali hlas Kotlebovi, lebo žijú v biede a sú nahnevaní na politikov. „Myslia, že takto potrestajú ľavicu aj pravicu. Je fatálne, že v čase, keď sa majú zle, je im sympatický agresor, o ktorom sa domnievajú, že za nich spraví poriadok.“

Predstavitelia cirkvi

Židovská náboženská obec rešpektuje výsledok volieb a nemyslí si, že jeho voliči sú fašisti. Jeho percentá nepovažujú za znak fašizácie Slovenska. Rozhodnutie občanov považujú za prejav frustrácie, trucu a hnevu, ktoré sú dôsledkom dlhodobého neriešených problémov zo strany štátu.

Banskobystrický diecézny biskup Marián Chovanec odkázal, že sa nebude vyjadrovať k politickým otázkam. „A toto sú veci politické.“ Mlčí aj evanjelická cirkev. Jej generálny biskup Miloš Klátik nechcel zvoliť Kotlebu hodnotiť s tým, že je odcestovaný.

Marián Tkáč, predseda Matice slovenskej

Zvolenie Kotlebu predseda Matice vníma ako prejav vôle vyše 70-tisíc voličov. „Výsledky okrem iného jasne ukázali na dlhodobé neriešené problémy, zlyhania v posledných dvoch desaťročiach. My v Matici chceme prispieť k riešeniu problémov neprispôsobivých občanov, ale aj vidieka vôbec, či zamestnanosti mladých a kvality potravín návratom k obrábaniu pôdy.“ (mm), SME 26/11/2013

Do Verony s karikatúrou ešte pred Vianocami

Posledné vystúpenie na verejnosti! Róbert Bezák (53) v nedeľu v Žiline pokrstil knihu Kristovci, v ktorej je s ním rozhovor. Denníku Plus JEDEN DEŇ prezradil, s akými pocitmi odchádza a čo si so sebou vezme. Hoci mal do talianskeho kláštora redemptoristov odísť až začiatkom budúceho roka, nakoniec to bude o niečo skôr. Zo Slovenska chce odísť v tichosti, médiám už nechce poskytovať rozhovory. Nám však naznačil, že to bude čoskoro. „Už balím kufre, Vianoce určite nebudem tráviť na Slovensku,“ povedal. „Chcel som byť na sviatky v novom priestore. Možno je to symbolické. Vianoce sú narodenie, pre mňa sa začína doslova nový život,“ odľahčil vážnu situáciu. Zo súčasného emeritného biskupa sa stane v Taliansku v Busollengu neďaleko Verony mních. O tom, čo bude robiť, sa dozvie až v kláštore, kde by mal podľa dohody ostať do leta. „Rád by som tu ostal. Viem si predstaviť, že sa sem raz vrátim,“ posmutnel. A čo si pribalí do kufra? „Bude to kniha Hľadanie zmyslu života od viedenského psychológa Viktora Frankla, ktorý prežil koncentračný tábor,“ prezradil Bezák. K nej pribalí aj posledný darček zo Žiliny. Tunajší výtvarník Stano Lajda mu daroval karikatúru. S rodinou sa už rozlúčil

Na poslednom verejnom vystúpení v Žiline sprevádzal Bezáka brat Jozef (48) a sestra Gabriela (50). Potvrdili, že rodinnú rozlúčku už majú za sebou. „Zvykli sme si, že Róbert je preč. Aj kým bol arcibiskupom, vídali sme ho len na Vianoce a Veľkú noc. Až teraz sme s ním boli častejšie. A do Talianska za ním určite pôjdeme,“ vyhlásili.

(md), Plus jeden deň 26/11/2013

Chorvátski ministri podporili homosexuálov

Šesť ľavicových členov chorvátskej vlády vyzvalo občanov, aby odmietli návrh zakotviť v ústave manželstvo ako zväzok medzi mužom a ženou. Reagovali tak na referendum, ktoré by mohlo zakázať homosexuálne sobáše. Hlasovať sa bude túto nedeľu, o legislatívnu úpravu sa snaží konzervatívna opozícia a katolícke kruhy. V Chorvátsku, ktoré sa v tomto roku stalo členom EÚ, sa 90 percent obyvateľstva hlási ku katolíckej cirkvi. Prieskumy naznačujú, že v referende zvíťazí odpor proti manželstvám gejev a lesbič (tento názor zastáva takmer 70 percent opýtaných). Výsledky hlasovania budú záväzné bez ohľadu na účasť. **čtk, Pravda 29/11/2013**

Cirkev mi ukradla dcéru Janku (33)

Zo dňa na deň prišiel o milovaného dieťa. Dcéra Jána Mojčáka chodila už ako mladé dievča medzi mníšky. Na prahu dospelosti sa rozhodla stať jednou z nich a na celý život sa dať zavrieť za múry kláštora. Otec jej rozhodnutie nikdy nepochopí, preto ju ani raz nebol pozrieť. Ostatní príbuzní sa s ňou pri návštevách rozprávajú iba cez zamrežované okienko.

„Zo dňa deň nám oznámila, že odchádza do kláštora. Zbalila si veci a už jej nebolo,“ opisuje Ján Mojčák, ktorý už prestal veriť, že svoju dcéru Janku ešte niekedy v živote uvidí. Janka je z dvojčiat, ešte ako žiačka základnej školy chodila s mníškami na rôzne výlety. „Vždy sme ju pustili, boli sme v domnení, že tam sa nič zlé nenaučí. Toto by nám nikdy nenapadlo,“ vraví otec. Janka mala život pred sebou, bavilo ju fotografovanie a maľovanie. „Jej rozhodnutie ma veľmi ranilo, nedala sa presvedčiť. Už to budú sedemnásť Vianoce bez nej,“ spomína J. Mojčák. Dievčina bola najprv v Poľsku, potom sa dostala do kláštora bosých karmelitánok v Košiciach, kde je dodnes. Ako rádová sestra sa s rodinou stretáva za prísnych opatrení, zhovárajú sa len cez zamrežované okno. „Manželka aj brat ju boli pozrieť. Ja tam ísť nechcem, nezapríčinil som, aby sa takto obetovala. Museli si dať žiadosť, aby ju mohli navštíviť. Ved' za vrahom do Ilavy sa dá ľahšie dostať ako za ňou.“ Janka rodine povedala, že je v kláštore šťastná. Ján Mojčák to však cíti tak, že cirkev mu ukradla dcéru. „Doslova jej vymyli mozog.“ Doma o tretej dcére veľmi nehovorí, ale myslia na ňu často. „Manželka je z toho chorá, ja som sa stal ateistom. Na srdci cítim prázdno, rovnaké prázdno, ako keď niekto zomrie,“ uzavrel nešťastný otec. Na režim mníšok od bosých karmelitánok sa Nový Čas informoval aj v kláštore, ktorý sa nachádza na košickom sídlisku KVP. Matka predstavene však nechcela poskytovať informácie.

BOSE KARMELITÁNKY

- od roku 1995 majú prvý kláštor na Slovensku v Košiciach, od roku 2007 druhý kláštor v Detve
- sú modlitebným spoločenstvom
- každá má vlastnú celu
- život trávia v mlčaní a samote, iba 2 hodiny denne môžu stráviť spo-

- ločne s inými mníškami
- ich deň sa začína ráno o piatej a končí o desiatej večer
- 8 hodín sa modlia, 8 hodín pracujú a 8 hodín odpočívajú
- nemajú televízor, rádio, ani nečítajú noviny

Zuzana Kaplánová
Nový Čas 23/11/2013

Vít'azné rehole

Súťažnou sekciou Medzinárodného filmového festivalu Jeden svet sú Slovenské dokumentárne filmy. Tento rok sa tým víťazným stal Súd ma a skúšaj. Režisérka Lucia Kúšiková sa v ňom vrátila do 50. rokov, k postaveniu cirkvi, kláštorov a najmä k likvidovaniu ženských reholí. Film spája spoločenské a osobné, a tak spolu s pamätníčkami udalostí nehodnotí len minulý režim, ale zamýšľa sa aj nad motiváciami, ktoré primali ľudí prežiť život v reholi. **(kul), SME 26/11/2013**

Neverejní poskytovatelia soc. služieb pred parlamentom

Dnešný proces mal svoj význam a priniesol aj úspech. Takto zhodnotila Asociácia poskytovateľov sociálnych služieb zhromaždenie desiatok zástupcov neverejných poskytovateľov z celého Slovenska, ktorí prišli vyjadriť pred parlament svoj nesúhlas s novelou zákona o sociálnych službách. Ministerstvo práce prisľúbilo, že novelu pred schválením upraví. Hlavnú požiadavku protestujúcich však zatiaľ nespĺní.

Protestujúca: „Chceme, aby vaše rodiny neboli finančne ruinované.“

Elena Koritšánska, redaktorka: „Podľa protestujúcich zásadným problémom novely je, že naďalej nezrovnoprávňuje verejných, teda štátnych a neverejných poskytovateľov sociálnych služieb. Predsedníčka Asociácie poskytovateľov Milana Dobrotková.“

Milana Dobrotková, predsedníčka Asociácia poskytovateľov sociálnych služieb: „Päť rokov sa snažíme, aby sa zákon zmenil. Dnes je v Národnej rade piata novela, aj tá je nevykonateľná.“

Elena Koritšánska, redaktorka: „Novela, ktorú majú poslanci na stole, podľa protestujúcich ešte viac prehľbuje nerovnosť a diskrimináciu. Klienti verejných a neverejných poskytovateľov totiž nedostávajú rovnaký podiel z verejných zdrojov. Klienti tých neverejných si preto musia doplácať za službu viac. Cyril Korpesio, riaditeľ arcidiecéznej charity v Košiciach.“

Cyril Korpesio, riaditeľ arcidiecéznej charity v Košiciach: „V našich zariadeniach je zhruba okolo sedemsto eur náklad mesačne na jedného klienta. Nám prispieva podľa zákona tristodvadsiatimi eurami štát. Keď si odvrátate od sedemsto eur tristodvadsať, tak nejakých tristoosemdesiat by mal prispievať dôchodca.“

Elena Koritšánska, redaktorka: „Keďže však väčšina ich klientov má dvestoeurové dôchodky, nemajú si službu z čoho zaplatiť. Zástupcovia ministerstva práce k protestujúcim neprišli, ale po skončení ich na ministerstve prijal štátny tajomník Jozef Burian. Prisľúbil im, že niektoré požiadavky v novele upraví. Tú hlavnú – zmenu spôsobu financovania, im však zatiaľ zaručiť nemôže. Bude to možné až po audite verejnej správy. Preto im ponúkol zatiaľ dočasné riešenie.“

Jozef Burian, štátny tajomník ministerstva práce (Smer-SD): „Vo financovaní na rok 2014 časť pre vyššie územné celky a v roku 2015 postaviť systém na dlhšie obdobie.“

Elena Koritšánska, redaktorka: „To znamená, že štát poskytne desať miliónov pre neverejných poskytovateľov na rok 2014. A o rok nové znenie novely zákona, ktorá bude systémovo riešiť financovanie od roku 2015. Asociácia poskytovateľov je s riešením spokojná. Dúfa však, že o rok sa už konečne dočká aj požadovaného zrovnoprávnenia.“ **Rádio Slovensko, 26/11/2013**

Pápež vydal dokument Gaudium Evangelii

Nie moc, ale služba, chudobní a ľudia z okraja spoločnosti ako priority misie katolíckej cirkvi, či presun právomocí z centra na perifériu. Aj tieto zámery načrtnol pápež František v dokumente Gaudium Evangelii, teda radosť evanjelia. V dokumente, ktorý podľa pozorovateľov zaznamenáva doposiaľ najväčšiu reformu cirkvi za posledné desaťročia, píše, že je otvorený aj zmenám v pápežskom úrade.

Tamara Lištiaková, redaktorka: „Dôraz na misiu a kresťanskú lásku v akcii, dáva hlava katolíckej cirkvi v prvom väčšom dokumente, zverejnenom vo svojom úrade. Varuje pred obrovskou a stále sa zväčšujúcou priepasťou medzi bohatými a chudobnými, ktorá podľa neho prerastie do otvoreného konfliktu. Pokračuje analytik Českej akadémie vied Jaroslav Šebek.“

Jaroslav Šebek, analytik Českej akadémie vied: „Vyzýva

politikov, aby v ďaleko väčšej miere a sústredili na osudy ľudí, ktorí stoja na spoločenskom okraji. Nakoniec do istej miery to môže byť výzva k tomu, ako riešiť problém sociálneho vylúčenia inak ako extrémistickým spôsobom.“

Tamara Lištiaková, redaktorka: „Pápež vyzýva duchovných i kresťanov, aby sa neuzatvárali do kostolov. Preferuje cirkev, ktorá je doráňaná a špinavá, pretože slúžila vonku, v uliciach ľuďom, ktorí by do chrámov nikdy neprišli. Presadzuje výraznú decentralizáciu cirkvi a jej úradov. Vysvetľuje Jaroslav Šebek.“

Jaroslav Šebek, analytik Českej akadémie vied: „Znamená to v podstate aj, povedal by som, presunutie ťažiska cirkevnej moci aj mimo Európy, dokonca samozrejme aj mimo Vatikánu.“

Tamara Lištiaková, redaktorka: „Zmeny v otázke žien farárov, či potratov, však František odmieta.“ **Rádio Slovensko, 26/11/2013**

Bojnický oltár je späť v zámorskej kaplnke

Bojnický oltár stredovekého talianskeho majstra sa po osemdesiatich rokoch od krádeže objavil v zámorskej kaplnke, pre ktorú ho gróf Ján Pálffy zakúpil. Európsky skvost nesmiernej umeleckej hodnoty bude v klimatizovanom sklenenom sarkofágu, ktorý ho zachová aj pre ďalšie generácie.

Dielo za svoju šesťstoročnú existenciu precestovalo polovicu kontinentu, kým sa dostalo opäť na Slovensko. Oltárne obrazy vytvoril maliar, ktorého považujú za zakladateľa európskej renesancie. Dielo má však aj ďalšie atribúty. Katarína Malečková.

Katarína Malečková: „Je to výnimočné dielo z polovice štrnásteho storočia, dielo Narda di Cione, a je také vzácné, lebo na našom území sa nevyskytuje takáto maľba. Bolo vytvorené z vďaka za záchranu po veľkej morovej epidémii.“

Marián Ondáš, redaktor: „Oltár sa z Páňhrannej veže dostal do kaplnky a bude uložený v sklenenom sarkofágu. Riaditeľ múzea Ján Papco.“

Ján Papco, riaditeľ Múzea Bojnice: „Má svoju lokálnu klimatizáciu, ktorá na Slovensku je veľmi taká moderná, skoro až avantgardná, a tá umožní pri nízkom odbere energie vytvoriť tam také klimatické podmienky, aby Bojnický oltár mohli obdivovať ďalšie generácie návštevníkov Bojnického zámku.“

Marián Ondáš, redaktor: „Prehliadka diela bude skutočnou pastvou pre oči.“

Ján Papco, riaditeľ Múzea Bojnice: „Oltár bude prístupný v origináli a bezprostredne zblízka tu v kaplnke Bojnického zámku a jeho prehliadka sa začne od piateho decembra v rámci akcie Zázračné Vianoce na Bojnickom zámku.“

Rádio Slovensko, 28.11.2013

Pápež kritizuje kapitalizmus

Peniaze sa stali modlou v súčasnej spoločnosti, varoval pápež František v dokumente, v ktorom poukazuje na ciele svojho pontifikátu. „Nespútaný kapitalizmus je nová tyrania,“ napísal. Politikov vyzval, aby občanom zabezpečili dôstojnú prácu, vzdelanie a zdravotnú starostlivosť. Za hlavné úlohy cirkvi označil jej misijnú funkciu a nebať sa zašpiniť si ruky, keď bude pomáhať chudobným a utláčaným.

čtk, Pravda 27/11/2013

Putin u pápeža

Šéfa Kremľa, Vladimira Putina, prijal pápež František. Obaja si vymenili cenné dary. Hlava katolíckej cirkvi dostala ikonu Matky Božej Vladimírskkej. Putin zase mozaiku z vatikánskych záhrad. Aj napriek uvoľnenej atmosfére pápež zatiaľ Rusko nenavštívi.“

Redaktor: „Putin pricestoval do Ríma s veľkou vládnu delegáciou. Sprevádzajú ho aj ministri zahraničných vecí a obrany. Súčasťou návštevy nie je len Vatikán, ale rokovanie s talianskou vládou. Putin by sa mal stretnúť aj s expremiérmiom Silviom Berlusconi.“

Markíza, 26/11/2013

Putin a pápež riešia Sýriu

Pápež František privítal vo Vatikáne Vladimira Putina. Hlavnou témou návštevy bola občianska vojna v Sýrii. Svätý otec sa s hlavou Ruska rozprával mimo kamier a zvedavých pohľadov novinárov v súkromí svojej knižnice. Obaja sa zhodli na tom, že riešenia treba hľadať mierovou cestou a po priateľskom stretnutí si už tradične vymenili dary. Pápež venoval Vladimírovi Putinovi keramickú mozaiku vatikánskych záhrad. Na oplátku dostal obrázok ikony panny Márie Vladimírskkej, veľmi významný artefakt ruskej pravoslávnej cirkvi.“ **TV JOJ, 26/11/2013**

Treba veriť

Peniaze nie sú sviatosti

Neobvyklý spôsob, akým cirkev (zastupovaná arcibiskupom Jánom Sokolom) pred časom predala lukratívne pozemky, vzbudil pozornosť médií a vyvolal diskusiu. Predávajúci sa s kupcom dohodli, že za pozemky zaplatí nielen cenu podľa kúpnej zmluvy, ale aj darom na neoficiálny účet Trnavskej arcidiecézy. Ján Čarnogurský vyhlásil, že takýto spôsob je úplne v poriadku. Podľa J. Čarnogurského treba veriť, že J. Sokol peniaze nepoužil pre seba, ale na charitu alebo na potreby cirkvi, „kým sa nepreukáže opak“. Inými slovami, akýkoľvek spôsob nakladania s majetkom cirkvi je v poriadku, kým s tým nemá problém samotná cirkev. Pred rokom sa k tejto veci vyjadril aj arcibiskup Róbert Bezák, ktorý zastával názor, že cirkev nie je a ani nemá byť výnimkou: „Ak máme peniaze, treba zdôvodniť, že sú z predaja toho či onoho pozemku a tak ďalej.“ V knihe Vyznanie svoj postoj sformuloval precíznejšie: „Peniaze nemôžu byť vnútornou záležitosťou cirkvi, to nie sú sviatosti. Práve cirkev by mala ísť príkladom v tom, aká je vo finančných záležitostiach transparentná.“ Občiansky kandidát na prezidenta teda hovorí, že požiadavka transparentnosti sa cirkvi netýka. No jej bývalý vysoký predstaviteľ zastáva názor, že cirkev má byť vzorom v transparentnosti. Z tohto hľadiska emeritný arcibiskup v porovnaní s J. Čarnogurským dáva príklad občianskeho postoja. **(leš), Trend 28/11/2013**

Vystavujú vyše 100 betlehemov z 30 štátov

Vyššie 1 000 betlehemov z 30 štátov sveta môžu do 31. januára 2014 obdivovať návštevníci v Kysuckom múzeu v Čadci. „Najhodnotnejším exponátom sú porcelánové jasličky ruského akademického sochára Nikolaja Mašukova. Zaujímavý je aj betlehem zo známeho indonézskeho ostrova Bali či betlehem z Afriky, ktorý nám zapožičal nitriansky diecézny biskup Viliam Judák,“ povedal etnograf Alojz Kontrik, autor výstavy. Doplnil, že betlehemy sú vyrobené z rôznych materiálov, hlavne dreva, pálenej hliny, porcelánu, šupolia a cesta. **tasr, kz, Nový Čas 28/11/2013**

Radikálne zmeny

Pápež František chce zreformovať cirkev, Vatikánu uberie moc

Hlava katolíkov František predstavil svetu dokument, v ktorom spresňuje, ako by chcel reformovať cirkev. Tá sa podľa neho nemá báť ušpiniť si ruky.

Takzvanú apoštolskú exhortáciu Evangelium Gaudium napísal František k ukončeniu Roku viery. „Dávam prednosť cirkvi, ktorá má modriny, je zranená a špinavá, pretože bola vonku v uliciach, pred cirkvou, ktorá je nezdravá z toho,

ako je obmedzená, a z toho, ako lipne na svojej vlastnej bezpečnosti,“ napísal František. Okrem toho chce, aby sa centrum cirkevnej moci rozptýlilo z Vatikánu aj do ďalších častí sveta. Populárny pápež sa obul aj do manierov finančníkov a trhovej ekonomiky. „Ako je možné, že v správach nie je, že postarší bezdomovec zomrel na ulici, ale je tam, že finančný trh stráca dva body?“ rozhorčil sa František. **(sim), Plus jeden deň 28/11/2013**

Tajná debata s Balotellim

U pápeža Františka majú športovci otvorené dvere, od futbalistov dostáva na pamiatku dresy

Pápež František, ktorého vybrali za 266. hlavu katolíckej cirkvi 13. marca 2013, je veľký fanúšik športu. Onedlho 77-ročný Argentínčan, občianskym menom Jorge Mario Bergoglio, je veľký priaznivec športu. V mladosti hrával basketbal a až doteraz je oddaný fanúšik futbalového klubu San Lorenzo z predmestia Buenos Aires.

Pápež František svoj pozitívny vzťah k športu potvrdzuje aj početnými prijatiami športovcov a špičkových funkcionárov vo Vatikáne. Prvé verejne prezentované sa uskutočnilo ani nie šesť týždňov od jeho zvolenia. Koho už pápež prijal? Ponúkame prehľad najvýznamnejších audiencií:

- 25. APRÍLA: Pápež sa stretol s dlhoročným kapitánom Interu Miláno Argentínčanom Javierom Zanettim. Na audiencii trvajúcej jednu hodinu diskutovali o práci v mládežníckej akadémii „nerazzurri“. „Bolo to veľmi emotívne stretnutie. Pápež je muž s veľkým srdcom,“ vravel 39-ročný Zanetti, ktorý Františkovi daroval dres a kapitánsku pásku s vlajkami Talianska, Argentíny a Vatikánu.

- 22. MÁJA: Svätý otec prijal delegáciu futbalového klubu Juventus Turín, ktorý obhájil titul v Serii A. Na súkromnú návštevu zavítali tréner mužstva Antonio Conte, kapitán Gianluigi Buffon a prezident klubu Andrea Agnelli. Okrem dresu s podpismi hráčov venovali Františkovi aj repliku víťaznej trofeje. Pápež sa v polovici novembra stretol vo svojej súkromnej rezidencii Santa Marta s argentínskym

útočníkom Juventusom Carlosom Tévezom, ktorý ho obdaril podpísaným bielo-čiernym pruhovaným dresom s číslom 10.

- 13. AUGUSTA: Prijal hráčov a funkcionárov národných futbalových tímov Talianska a Argentíny pred ich vzájomným medzištátnym stretnutím v Ríme. Dostal od nich mnoho darov. Argentínska hviezda FC Barcelona Lionel Messi mu venovala olivovník v črepníku, dostal aj loptu s podpismi hráčov a národné dresy oboch krajín so svojím menom. Pápež absolvoval medzi štyrmi očami rozhovor s talianskym útočníkom tmavej pleti Mariom Balotellim, ktorý ja často terčom rasistických urážok zo strany fanúšikov. Futbalista odmietol prezradiť, o čom sa s pápežom zhováral. „Pán Balotelli bol veľmi dojatý,“ neprezradil oveľa viac ani hovorca Vatikánu Ciro Benedettini.

- 22. NOVEMBRA: Minulý piatok prijal pápež na súkromnej audiencii vo Vatikáne prezidenta FIFA Seppa Blattera. František sa nevyhol „horúcim“ témam – životu v chudobných favelách v dejisku MS 2014 Brazílii a otrockej práci robotníkov pri výstavbe štadiónov pre MS 2022 v Katare. „Urobím, čo bude v mojich silách,“ reagoval Blatter na pápežovu žiadosť o angažovanie sa v spomenutých záležitostiach. František dostal od šéfa FIFA biely futbalový dres s číslom 10 a svojím menom (Francesco) na chrbte, maskota MS 2014 a latinsko-americkú verziu FIFA magazínu. V rovnaký deň prijal pápež aj ragbyové reprezentácie Talianska a Argentíny.

(gb), Šport 28/11/2013

Svätý Otec má veselé oči

Prezident SOV FRANTIŠEK CHMELÁR sa cez víkend osobne stretol na audiencii vo Vatikáne s pápežom Františkom

Na záver uplynulého týždňa prezident Slovenského olympijského výboru (SOV) František Chmelár len tak skoro nezabudne. V piatok ho na valnom zhromaždení Európskych olympijských výborov (EOV) v Ríme zvolili do 12-člennej exekutívy a v sobotu ho na audiencii v Apoštolskom paláci vo Vatikáne predstavili pápežovi Františkovi.

- V sobotu vás vo Vatikáne prijal pápež František spolu s ďalšími členmi EOV. Koľkí ste sa zúčastnili na tejto audiencii?

„Boli sme tam všetci delegáti valného zhromaždenia, asi dvadsať členov Medzinárodného olympijského výboru a mnoho iných, najmä Talianov. Odhadujem, že dovedna nás bolo 300 až 350.“

- Ako prebiehala audiencia?

„Po príchode do Vatikánu sme sa všelijakými bočnými vchodmi dostali až do Klementínskej sály. Usadili nás do prvých troch radov – prezidenta MOV Bacha, jeho predchodcu Roggeho, členov MOV a vedenie EOV na čele s Patrickom Hickeym. Približne po štvrtíhodinke prišiel pápež František a posadil sa na stolec. Nasedel na vyvýšenom mieste, pódiom dal odstrániť, takže sme si boli všetci rovní... Nasledovali príhovory šéfa MOV a pápeža – po taliansky. Mali sme však k dispozícii písomný anglický preklad.“

- V médiách sa objavila fotografia Thomasa Bacha odovzdávajúceho pápežovi Olympijský rad v zlate...

„Pozoruhodné a veľmi nezvyčajné na tomto akte bolo, že prezident MOV nezavesil vyznamenanie pápežovi na krk, ale iba mu ho podal do rúk.“

- Koľko trvala sobotná audiencia vo Vatikáne?

„Približne štyridsaťpäť minút.“

- Ktoré myšlienky pápežovho príhovoru vo vás najviac zarezovali?

„Poukázal na to, že olympijské hnutie i cirkev majú rovnaký cieľ – zveľaďovanie ľudského ducha. Len naše prostriedky na dosiahnutie cieľa sú rozdielne. Upozornil, že šport by si mal dávať veľký pozor na

negatívne javy – komercializáciu a korupciu, ktoré mimoriadne negatívne vplyvajú na celú spoločnosť.“

- Čím vás František najviac zaujal?

„Skromnosťou a jednoduchosťou.“

- Naozaj pôsobí tak veľmi ľudsky, ako sa o ňom píše v médiách a hovorí medzi veriacimi?

„Áno je to tak. Aj ja som mal z nášho krátkeho stretnutia tento pocit. Úprimne sa usmieval, bol veľmi bezprostredný a nebolo cítiť, že si od nás udržiava odstup.“

- V závere audiencie pápeža osobne zoznamovali s novozvolenými členmi exekutívy Európskych olympijských výborov, do ktorej vás minulý piatok zvolili. Stihli ste si vymeniť s hlavou katolíckej cirkvi aspoň pár viet?

„Predstavoval nás generálny sekretár EOV Raffaele Pagnozzi. Pápežovi som povedal, že sa volám Francesco – František a pochádzam zo Slovenska. Svätý otec sa po-usmial.“

- Nezareagoval na to, keď ste sa mu predstavili, že ste krstným menom František tak ako on pápežským?

„Iba sa usmial a povedal, fajn, to som rád. Času na debatu nebolo, celé predstavovanie bolo veľmi rýchle a ja som nechcel zdržiavať. S pápežom debatovali dlhšie iba Bach, Rogge a Hickey.“

- Je obvyklé, že pápež prijíma predstaviteľov svetového olympizmu?

„Ak sa nemýlim, prvý raz sa také niečo udialo pred ôsmimi rokmi za pontifikátu Jána Pavla II., ktorý mal pozitívny vzťah k športu a má ho aj pápež František. Na oboch audienciách som sa zúčastnil aj ja.“

- Od Thomasa Bacha dostal pápež František Olympijský rad v zlate. Venovali ste mu aj vy osobne nejaký dar?

„Mal som pripravenú našu špeciálnu pamätnú olympijskú medailu, no ešte pred prijatím som sa radšej spýtal, či je vhodné, aby som ju pri zoznamovaní sa odovzdal. Odpoveď bola zamietavá, takže medaila mi ostala.“

- Akú spomienku na stretnutie so Svätým Otcom ste si doniesli?

„Materiálnu nijakú, len som si mobilom – tak ako mnohí ďalší – urobil zopár fotiek. Nie sú však veľmi vydarené, nechcel som rušiť. Tieto amatérske zábery sú zatiaľ moja jediná zhmotnená spomienka. Možno sa raz ku mne nejaká spoločná snímka dostane, lebo každého, koho pápežovi predstavovali, fotografovali. Nevieam, či robil zábery oficiálny vatikánsky fotograf alebo niekto z olympijského hnutia, no dúfam, že sa k fotografii s Františkom raz dostanem.“

- Na čo zo stretnutia nikdy nezapomeniete?

„Na úžasnú atmosféru, Vatikán, Chrám svätého Petra, charismatického pápeža Františka. Bol to pre mňa obrovský zážitok – jedinečný a zvláštny.“

- Zažili ste vo svojom doterajšom živote už čosi podobné?

„Predtým len jediný raz, keď som si pred piatimi rokmi podával ruku s britskou kráľovnou Alžbetou II., ktorá bola na návšteve Slovenska. Kým jej oči boli ako skúmané diamanty, pápež František mal priamy pohľad, veselé oči, z ktorých vyžarovala ľudskosť.“

„Bol to pre mňa obrovský zážitok – jedinečný a zvláštny.“

PÁPEŽOVE VÝROKY O ŠPORTE

„Ste veľmi populárni, ľudia a najmä deti vás nasledujú nielen na futbalovom trávniku, ale aj mimo neho. To je veľká zodpovednosť.“ (pri prijatí futbalových reprezentácií Argentíny a Talianska) „Ak vnímame šport iba na základe ekonomických parametrov a chceme dosiahnuť víťazstvo za každú cenu, riskujeme, že športovci budú len obyčajný tovar, ktorý sa využíva len na maximalizovanie zisku.“ (na stretnutí s predstaviteľmi olympijského hnutia) „Šport je harmónia, ale ak peniaze a úspech budú hlavný cieľ, táto harmónia sa rozpadne.“ (na súkromnej audiencii s prezidentmi FIFA Seppom Blatterom a MOV Thomasom Bachom) „Ragby je ako život, aj v ňom sa snažíme dosiahnuť nejaký cieľ. Musíme spoločne bežať, prihrávať si loptu z ruky do ruky, aby sme boli úspešní.“ (na prijatí ragbyových reprezentácií Talianska a Argentíny)

GABRIEL BOGDÁNYI

Šport 28/11/2013

Rozvod v šlabikári preveria

Cirkvi a rodičom sa nepozdáva rozdelená rodina v knihe pre prvákov

Minister školstva nechal posúdiť, či šlabikár môže spomínať chlapca, ktorý ziska druhého otca.

Môže v šlabikári ostať príbeh o chlapcovi Žigmundovi, ktorý vyrastá bez otca, no od zajtra bude mať druhého ocka, lebo jeho mama sa po rozvode vydá za susedu uja Žubajjika? Minister školstva Dušan Čaplovič zo Smeru dal po kritike rodičov a cirkvi posúdiť, či príbeh o neúplnej rodine patrí do nového šlabikára, z ktorého sa učia tisíce prvákov. Rozhodnúť sa má do troch týždňov, minister na pracovné stretnutie pozve autorky učebnice, učiteľov aj rodičov.

Aj vraždy budú v knižke?

„Ak sa stala chyba, tak ju budeme môcť analyzovať,“ odpovedal Čaplovič v parlamente poslancovi OĽaNO a učiteľovi z cirkevnej školy Richardovi Vašečkovi, ktorý chcel vedieť, ako naloží s námietkami proti šlabikáru. „Vlani bola na Slovensku 52-percentná rozvodovosť. Nezakrývajte si oči pred realitou, deti majú spolužiakov, ktorých rodičia sú rozvedení. Príbehom sme im chceli dať nádej, že aj oni raz môžu byť opäť v kompletnej rodine,“ reagoval Miroslav Sedláček z firmy Aitec, ktorá šlabikár vydala. Pre Konferenciu biskupov Slovenska je neprijateľné, aby Žigmundov osud v knižke ostal. „Prirodzenou rodinou je muž, žena a deti. Deti by nemali vyrastať v tom, že rozvody sú v poriadku, niečo normálne,“ vraví hovorca konferencie Jozef Kováčik. Prečo by nemali deti čítať o chlapcovi z neúplnej rodiny, keď takých majú aj spolužiakov? „Teraz začneme vkladať do šlabikára aj vraždy, lebo sú súčasťou života?“ pýta sa Kováčik. Spoluautorka šlabikára, učiteľka Lívia Muntágová včera nechcela vec komentovať. „Z psychologického hľadiska niet ideálnejšieho modelu ako usporiadaná rodina. Nemal by sa dávať znak rovnosti medzi ideál a reál,“ hovorí Štefan Matula z Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie. Skôr by príbeh vyškrtol, pretože prváci sa riadia najmä emóciami, neúplnú rodinu ešte nevedia racionálne vyhodnotiť.

pokračovanie na str. 10

Odpočíva v hrobe s otcom

Pochovali farára, ktorý spáchal samovraždu

Všetci ťažko niesli poslednú rozlúčku s farárom Markom Makaikom (+ 41)! Kňaza premohli dlhoročné depresie a pred nedeľnou omšou sa obesil v pivnici fary na šále. Včera sa s ním rozlúčili v Mokroluhu pri Bardejove, kde pôsobil, aj v Cejkove pri Trebišove, odkiaľ pochádzal. Na oboch miestach bola i Markova matka Marta. Na pohrebnú omšu v Mokroluhu prišla takmer stovka kňazov a pol tisíce veriacich i zo susedných obcí. Najťažšie prežívala poslednú rozlúčku farárova mama. „Marko, môj Marko,“ vzlykala nad otvorenou truhlou. Po skončení obradov vytvorili prítomní duchovní pred kostolom uličku, ktorou vynášali z kostola truhlu. Potom ju previezli do Cejkova, kňazovho rodiska.

Na syna bude vždy pyšná

Približne štyri stovky ľudí prišli na cintorín v Cejkove. Marka Makaia uložili do hrobu, v ktorom už 28 rokov odpočíva jeho otec Mikuláš. „Škoda takého dobrého človeka a nadaného kňaza. Len on sám vie, čo ho tak trápilo, že sa rozhodol odísť zo života,“ povedali na cintoríne muži, ktorí Marka poznali ešte z detstva. Žiaden z nich vo chvíli, keď jednoduchá truhla klesala do hrobu, nedokázal udržať slzy. Plačom sa zadúšali najmä Markovi najbližší – matka Marta a sestra Alena. „Povolanie kňaza nie je jednoduché, musí pomáhať ľuďom práve vtedy, keď im je ťažko. A môj syn im pomáhal, vždy budem naňho pyšná,“ vzdychla zdrvená matka.

(fer, tim)

Plus jeden deň 28/11/2013

Kňaza pochovávali na dvakrát

Kňazova mama svojho syna Marka (+ 41) hladkala v otvorenej truhle

MOKROLUH/CEJKOV - Rímskokatolíckemu kňazovi Markovi Makaiovi (+ 41), ktorý si počas uplynulého víkendu vzal život, pripravili rozlúčku na dvoch miestach. V Mokroluhu (okr. Bardejov), kde slúžil, a tiež v jeho rodnej dedine Cejkov (okr. Trebišov). Ťažké chvíle prežívala najmä jeho mama Marta, ktorá svojho syna v otvorenej rakve hladkala a so slzami v očiach šepkala: „Marko, môj Marko...“

Do dediny pri Bardejove pricestovalo približne 500 ľudí z celého východného Slovenska. Boli medzi nimi aj sedemdesiat kňazi rozličných vierovyznaní, ktorí sa prišli rozlúčiť so svojim priateľom a kolegom. Smútočnú reč predniesol košický arcibiskup Bernard Bober. Prítomných vyzval, aby kňaza nesúdili a neodsudzovali. „Napriek skratu a nepochopiteľnému momentu úzkosti, ktorý na teba v posledných chvíľach ťažko doľahol, napriek skutku, ktorý nemôžem pochopiť, budeme sa za teba spoločne modliť,“ povedal B. Bober, ktorý vyslovil aj myšlienku, že žiadny človek nemá právo, aby skutok M. Makaia komentoval. „Lebo iba Boh,

plný lásky a odpustenia, pozná tvoje srdce a vie, čo si v posledných chvíľach odchodu z tohto sveta prežíval,“ odkázal nebohému mužovi, ktorý sa chcel stať kňazom už od malička. Po skončení rozlúčky v Mokroluhu sa väčšina smútiacich presunula do viac ako 130 km vzdialeného Cejkova. Tam sa konala ďalšia svätá omša. Zúčastnilo sa na nej asi 400 ľudí. Po nej truhlu s nebožtíkom previezli na miestny cintorín. Markovo telo uložili do spoločného hrobu s jeho otcom Mikulášom, ktorý zomrel pred osemnástimi rokmi. Ťažko skúšaná mama Marta tak má oboch mužov, ktorých najviac milovala, na jednom mieste, ale už sa s nimi môže porozprávať len v duchu.

SAMOVRAŽDY KŇAZOV

Záhadný prípad otriasol verejnosťou 7. mája 2012. Kňaz Augustín Juraj Kardoš (+ 50) spáchal samovraždu skokom z 10m vysokej veže v pútnickej obci Marianka (okr. Bratislava). Nikto doteraz nevie, aký motív obľúbený kňaz mal. V roku 2009 sa obesil na fare v Náchode (Česká republika) rímskokatolícky kňaz Mariusz Nowaczyk (41), motívom pravdepodobne boli zdravotné problémy.

Peter Novotný, Nový Čas 28/11/2013

Čaplovič rieši šlabikár s cirkvou

Z textu pre prvákov, ktorý obsahuje šlabikár Lipka, sa stáva absurdná kauza. Krátky text o chlapcovi, ktorý žije sám s mamou, a tá sa vydá za suseda, prekáža poslancovi Richardovi Vašečkovi (OĽaNO). Ten sa včera pýtal v parlamente ministra školstva Dušana Čaploviča na Hodine otázok, ako chce postupovať „vo veci námietok rodičov a škôl voči novému šlabikáru“. Namiesto toho, aby sa minister Čaplovič, zastal „svojej“ učebnice, chce celú vec riešiť s cirkvou. Podnety na text dostal aj rezort školstva, koľko, to nie je známe. „Ministerstvo prijalo v týchto dňoch niekoľko podnetov. Hodláme to promptne preveriť a dal som pokyn zvolať pracovné stretnutie autorov učebnice, pedagogickej a odbornej verejnosti,“ povedal Čaplovič. Šlabikár podľa neho nie je celý zlý, možno je v ňom jedna chyba. „Ak sa stala chyba, budeme ju môcť analyzovať, a potom budete informovaní o prijatých postupoch,“ dodal minister. „Aká chyba? Zijeme predsa v krajine, kde sú ľudia slobodní,“ reagovala na správu Šarlota Pufflerová z občianskeho združenia Občan, demokracia a zodpovednosť. „Považujem za absurdné, aby sme niečo také riešili. Myslím si, že, naopak, je dobré to, že deti majú predstavu aj o iných vzťahoch, ako možno poznajú, ak už ide o katolícku rodinu, kde sa uznáva otec, mama a dieťa a nijaký iný model nepoznajú. Pritom na Slovensku je veľmi veľa neúplných rodín, či už po rozvoze, alebo sú slobodné mamičky s deťmi,“ dodala Pufflerová. Aj o šlabikári včera podvečer hovoril Čaplovič „s vysokými predstaviteľmi cirkvi“, hoci stretnutie nebolo plánované pre šlabikár. Aký bol výsledok stretnutia, nie je známe. Rezort školstva predtým informoval, že o úprave či dokonca stiahnutí učebnice „v tejto chvíli neuvažuje“. „Uvedený článok obsahovo vychádza zo súčasnej spoločenskej reality, zobrazuje ju veku primerane a je zameraný na skutočnosť, aby sa deti z neúplných rodín nevyčleňovali z kolektívu detí a aby vnímali, že aj po rozpade pôvodnej, respektíve fungovaní neúplnej rodiny je vždy možné založiť si novú plnohodnotnú rodinu, ktorá bude naplňovať tradičné hodnoty a funkcie. Škola by nemala vychovávať dieťa mimo reálneho sveta,“ uvádza v stanovisku,

ktoré poskytol tlačový odbor rezortu. Rozhodnutie ministra, naopak, uvítal Ján Horecký, predseda Združenia katolíckych škôl. „Vítam to, že pán minister reagoval zorganizovaním pracovného stretnutia. Pôjdeme tam s odhodlaním byť užitoční a radi by sme prispeli k hľadaniu lepšieho riešenia,“ reagoval Horecký. K Lipke, ktorú zo školy, kde učí, stiahli a objednali iné šlabikáre, má viacero výhrad, nielen text o chlapcovi z neúplnej rodiny. V diskusiách na internete sa objavilo aj stanovisko jednej z autoriek šlabikára Gabriely Futovej, kde upozorňuje, že „ak rodina funguje, šlabikár ju nerozbije a ak rodina nefunguje, šlabikár tú rodinu neopraví, pretože všetko je v nás ľuďoch“. Autorka tiež upozornila, že v uplynulých dňoch dostávala urážlivé maily a odkazy. „Naše učiteľky sú s novým šlabikárom Lipka spokojné. A knižky pani Futovej majú deti veľmi rady, je to obľúbená autorka detských knižiek, rady ich čítajú,“ hovorí Danica Slašťanová, riaditeľka Základnej školy Mateja Lechkého v Košiciach. Nad tým, čo by škola robila v prípade, ak by bol nový šlabikár stiahnutý, zatiaľ neuvažovala. O tom, že by mal byť so šlabikárom nejaký problém, sa dozvedela až včera z médií.

Text zo šlabikára

Volám sa Žigmund a moja mama Žofia. Má krásne vlasy. Sú čierne ako žúzoľ. S mamičkou zijeme sami dvaja. Ocko si ma bráva cez víkend. Nad nami býva ujo Žubajík. Občas pomáha mamičke s vodou alebo žiarovkou a elektrinou. Pred pol rokom požiadal ujo Žubajík mamičku o ruku. Najprv bola prekvapená. Potom sa potešila. Už to pre mňa od zajtra nebude len ujo Žubajík, ale druhý ocko. Zajtra sa oženi s mojou mamičkou. Teraz budem mať ocka aj cez víkend, aj cez týždeň.

Považujem za absurdné, aby sme niečo také riešili. Myslím si, že, naopak, je dobré to, že deti majú predstavu aj o iných vzťahoch, ako možno poznajú.

Šarlota Pufflerová OZ Občan, demokracia a zodpovednosť

Podľa ministra školstva Dušana Čaploviča nie je celý šlabikár zlý, možno je v ňom jedna chyba.

Daniela Balážová
Pravda 29/11/2013

dokončenie zo str. 9

Richter verí kolegovi

Väčšina šesťročných detí z rozvedených rodín na otázku psychológov, či chcú byť radšej s mamou, alebo s otcom, podľa Matulu odpovedá, že s oboma. „Relativizovanie modelu tradičnej rodiny môže byť nebezpečné.“ Školská psychologička Iveta Jandáková tvrdí, že príbeh nemôže deti neprimerane zaťažiť. Šlabikár prezentuje hlavne tradičnú rodinu, rozvod rieši iba Žigmundov príbeh. Minister rodiny Ján Richter sa stotožňuje s postupom Čaploviča. „Pán minister sa necíti byť psychológom alebo odborníkom na to, čo má byť v šlabikári, bude akceptovať rozhodnutie pracovnej komisie,“ povedal Richterov hovorca Michal Stuška.

Od začiatku zmätky

Šlabikár od Aitecu začiatkom školského roka vyvolal zmätok. Vydavateľ mal problém s autorskými právami starého šlabikára, narýchlo vyrábal nový. Ministerstvo ešte pred súťažou uisťovalo školy, že Aitec ju môže vyhrať a šlabikár dostanú. Zvýhodňovanie popreli.

Mária Benedikovičová
SME 29/11/2013

Šlabikár s rozvodom pobúril

Minister posúdi, či majú prváci čítať aj príbeh dieťaťa z neúplnej rodiny.

Niektorým rodičom a katolíckej cirkvi prekáža príbeh o malom chlapcovi, ktorý vyrastal bez otca, no jeho matka sa po rozvoze vydá za ich suseda. Patrí príbeh neúplnej rodiny do šlabikára? Minister školstva Dušan Čaplovič zo Smeru hovorí, že je to na analýzu a zorganizuje stretnutie s autormi knihy aj so zástupcami rodičov a cirkvi. Na Slovensku sa rozvádza viac než polovica manželstiev. Príbeh o Žigmundovi je v šlabikári jediným o neúplnej rodine. „Deti by nemali vyrastať v tom, že rozvody sú v poriadku, niečo normálne,“ vraví hovorca KBS Jozef Kováčik. Denník SME oslovil dvoch detských psychológov. Prvý uprednostňuje zobrazovanie „usporiadanej rodiny“, jeho kolegyňa hovorí, že jeden príbeh z mnohých pre deti žiadnu záťaž neznamená. (mm), SME 29/11/2013

Odkázaným zostane viac peňazí

Od januára sa čiastočne uľaví tým, ktorí žijú v domovoch sociálnych služieb alebo sú odkázaní na pomoc opatrovateľky. Minimálna suma, ktorá im musí po zaplatení za sociálnu službu zostať, sa zvýšila asi o 10 až 20 eur. Týkať sa to bude asi 16 700 penzistov a invalidov. Parlament včera schválil zmeny vo financovaní sociálnych služieb. Klientom zariadení sociálnych služieb zostane od januára budúceho roka v peňaženkách viac ako doteraz. Pri celoročnom pobyte v zariadení si budú môcť zo svojich dôchodkov pre vlastné potreby ponechať namiesto doterajších 20 až 25 percent životného minima, teda namiesto súčasných 39,62 eura by im malo zostať najmenej 49,52 eura. Pri týždennom pobyte bude treba klientovi ponechať 60 percent sumy životného minima, teda najmenej 118,85 eura, kým teraz je to iba 50 percent, čiže 99,04 eura. Pri opatrovateľskej službe sa ochrana príjmu zvýši z terajších 257,52 na 277,33 eura. Všetky zvýšenia sa budú týkať najmä odkázaných so starobným či s invalidným dôchodkom v rozmedzí 255 až 350 eur, ktorých je podľa údajov ministerstva práce okolo 16 700. Zmeny vyplývajú z novely zákona o sociálnych službách, ktorú včera schválil parlament. Poslanci vládneho Smeru ho presadili aj napriek kritike niektorých stavovských organizácií poskytovateľov či prijímateľov služieb, ktorí tento týždeň protestovali pred parlamentom. Nespokojnosť z novely zostala na strane neziskovíkov alebo súkromníkov, ktorí prevádzkujú domovy. V porovnaní so zariadeniami, ktoré spadajú pod samosprávu, dostanú menej peňazí. Šéfka Asociácie poskytovateľov sociálnych služieb Milada Dobrotková namieta, že novela, hoci to jej tvorcovia pôvodne sľubovali, neodstránila diskrimináciu neverejných poskytovateľov oproti verejným. Rezort práce totiž napokon priznal, že na to, aby mohol finančne podporovať aj neverejných poskytovateľov pôsobiacich aspoň na úrovni krajov, nemá v štátnom rozpočte dosť peňazí.

„Poskytnutie príspevku by bol zásadný krok pri zlepšovaní financovania neverejných zariadení a tým aj k vyššej spokojnosti klientov. Zatiaľ sme totiž odkázaní len na dobrú vôľu žúp, koľko zo svojich prostriedkov si ponechajú pre svoje zariadenia a koľko posunú nám,“ argumentuje Dobrotková. Takisto z návrhu vypadla ďalšia plánovaná novinka, podľa ktorej sa výška príspevku mala odvíjať od stupňa odkázanosti klienta. Konkrétne malo ísť zo štátneho rozpočtu na celoročne ubytovaného klienta namiesto súčasných plošných 320 eur už iba 62 eur pri ľahkom druhom a 311 pri najťažšom šiestom stupni odkázanosti. Minister práce Ján Richter síce naďalej tvrdí, že by odstupňovanie príspevkov bolo spravodlivejšie, no mieni si najskôr počkať na výsledky už prebiehajúceho auditu verejnej správy. „Mal by sa skončiť v máji budúceho roka,“ uviedol. „Všetkým klientom, bez ohľadu na stupeň odkázanosti, musíme rovnako kúriť aj svietiť. A nemôžeme operatívne vymieňať personál, ak nám náhle zomrie päť ťažkých prípadov a prijmeme päť ľahkých,“ súhlasí s vypustením tohto zámeru Božena Bušová, ďalšia zástupkyňa Asociácie. Naopak, nepáči sa jej, že novela naďalej diskriminuje poskytovateľov terénnych služieb oproti prevádzkam „kamenných“ zariadení. Verejní poskytovatelia sú však s obsahom novely spokojní. „Odstraňuje a zlepšuje ustanovenia zákona na základe aplikačnej praxe, zavádza nové sociálne služby a odborné činnosti. Veríme, že prinesie zmeny, ktoré pomôžu zlepšiť prostredie sociálnych služieb a kvalitu ich poskytovania,“ uviedla predsedníčka Zväzu poskytovateľov sociálnych služieb Adriana Adamicová. Ministerstvo práce už dnes avizuje, že od januára začne pracovať na ďalšej novele, ktorá by mala byť účinná od januára 2015. Podľa poslednej správy o sociálnej situácii obyvateľstva fungovalo v roku 2011 na Slovensku 911 zariadení, z nich 376 (asi 40 percent) v zriaďovateľskej povinnosti žúp, 217 (teda

24 percent) patrilo obciam a mestám a zvyšok tvorili zariadenia neverejné, ktoré zriadila cirkev a súkromné právnické či fyzické osoby. Poskytovateľov domácej opatrovateľskej služby je asi 970, z toho 350 cirkevných či súkromných.

Novela zákona o sociálnych službách

Čo sa od januára mení v sociálnych službách

- rozširujú sa zdroje financovania sociálnych služieb - popri štáte, samospráve aj klientovi majú po novom prispievať aj zdravotné poisťovne (zatiaľ však chýba príslušná zdravotnícka legislatíva)

- zvyšuje sa ochrana príjmov odkázaných

- vymedzujú sa nanovo a objektívnejšie ekonomicky oprávnené náklady zariadení

- sprisňujú sa podmienky pre registráciu poskytovateľov na základe štandardov kvality

Čo z pôvodnej novely vypadlo

- nový systém posudzovania podľa odkázanosti klientov

- štátny príspevok na financovanie sa mal poskytovať aj neverejným zariadeniam s pôsobnosťou aspoň na krajskej úrovni

- tieto návrhy vypadli z novely zákona o sociálnych službách po prvom čítaní

Novela odstraňuje a zlepšuje ustanovenia zákona na základe aplikačnej praxe, zavádza nové sociálne služby a odborné činnosti.

Adriana Adamicová predsedníčka Zväzu poskytovateľov sociálnych služieb

Soňa Pacheroová
Pravda 29/11/2013

Pápež a vatikánska banka

Na hospodárenie vatikánskej banky bude dohliadať osobný sekretár pápeža. Hlava katolíckej cirkvi ho poverila, aby si posvietil na podozrivé aktivity finančného ústavu, ktorý v minulosti čelil obvineniam z prania špinavých peňazí. Pápež František sa netají tým, že ak sa banku nepodarí zreformovať, dá ju zrušiť.

TA3, 28/11/2013

Deficitné kresťanstvo

Výsledok volieb župana v Banskobystrickom kraji vyžaduje popri politickej aj duchovnú a teologickú reflexiu. Ako kresťanov a členov evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku nás k tomu zaväzuje tradícia významných osobností našej cirkvi, ktoré vedeli rozoznať rozhodujúce chvíle v dejinách našej spoločnosti a zaujať k nim stanovisko.

Zahanbujúca voľba

Zahanbuje nás skutočnosť, že veľký počet našich spoluobčanov sa vo voľbách rozhodol podporiť človeka, ktorý sa svojou rétorikou stavia proti základným princípom ľudskosti. Zahanbuje nás to najmä preto, že postoj etnickej neznášanlivosti získali podporu v krajine, ktorá sama seba označuje za kresťanskú. Chceme vyjadriť ľútosť nad tým, že naša duchovná služba v tomto národe nie je svojím obsahom jednoznačná a z času na čas vždy znova dovoľí, aby nenávisť určovala naše konanie. Vyjadrenia Mariana Kotlebu o poriadku a rovnakom uplatňovaní zákona voči všetkým, ktorými si získal mnohých voličov, majú svoje pozadie. Tým je jeho neskrývaný neonacizmus a nenávisť voči iným etnikám. Skutočnosť, že takto sa začínali mnohé pogromy a čistky v dejinách ľudstva, nás musí viesť k tomu, aby sme proti takýmto postojom protestovali, aj keď sa zaštitujú demokraciou a zákonom.

Iné riešenia

Rozhodnutie voliť riešenia, ktoré ponúka Marian Kotleba, mnohí ospravedlňujú frustráciou

voličov z dlhodobého neriešenia sociálnych problémov. Sklamanie a hnev však nemôžu ospravedlniť legitimizovanie nenávisť, hoc aj zastieranej volaním po poriadku. Posolstvo Kristovho evanjelia nás zaväzuje hľadať iné riešenia. V proteste proti náboženskému establišmentu svojej doby, ktorý považoval príslušníkov iných národov za kulticky nečistých, sa Ježiš rozhodol pre riešenia inklúzie a integrácie opovrhnutých a marginalizovaných do jedného ľudu Božieho. Apoštol Pavel v proteste proti ostatným apoštolom netrval na tom, aby cesta k prijatiu hodnôt Kristovho evanjelia viedla cez bezpodmienečnú identifikáciu s jeho vlastným národom a kultúrnou identitou. Kresťanstvo nás učí stavať proti hodnotám exkluzivistického povyšovania sa hodnoty inklúzie, založené na rovnakej a nescudziteľnej dôstojnosti všetkých ľudí. Ak tieto princípy chýbajú vo zvesti a v postojoch kresťanov v našej spoločnosti, je ich kresťanstvo deficitné. Poznanie, že naša spoločnosť je rozdrobená a vytrácajú sa hodnoty, ktoré ju dokážu spojiť do tolerantného a predsa súdržného a prosperujúceho spoločenstva, nás nesmie nechať ľahostajnými. Hľadajme spolu riešenia založené na moci pravdy a lásky, a nie na moci hnevu a nenávisť.

Ondrej Prostedník
evanjelický teológ a šéfredaktor
časopisu *Cirkevné listy*
SME 29/11/2013

Od novembra sa v Čakanovciach opäť slúžia omše

Od novembra sa v Čakanovciach opäť slúžia omše. Kostol je od roku 2000 vo vlastníctve obce, no miestny farár obyvateľom oznámil, že kým ho samospráva neodovzdá cirkvi, dovtedy v obci nebudú sväté omše. Veriaci sa preto chodili modliť do susedných obcí. Miestnym obyvateľom omše chýbali.

Kovács Fábrián, miništrant, Čakanovce: „Do kostola chodím odvtedy, čo som sa postavil na nohy. So starou mamou som chodil do kostola každú nedeľu, každý sviatok.“

Miestna obyvateľka: „To nie je riešenie, že máme kostol, no nevyužíva sa. Naši predkovia ho nepostavili na ozdobu.“

Szvorák Emese, redaktorka RTVS: „Starosta v minulosti zvolal zastupiteľstvo, aby rozhodlo, či obec kostol odovzdá cirkvi. Väčšina poslancov s tým nesúhlasila, preto sa omše naďalej nekonali.“

Gáspár Béla, starosta, Čakanovce: „Obrátil som sa na rožňavského biskupa, ktorý slová farára potvrdil a vyhlásil, že kým rímskokatolícky kostol v Čakanovciach nebude vo vlastníctve rímskokatolíckej cirkvi, zatiaľ doň rímskokatolícky kňaz nevstúpi.“

Szvorák Emese, redaktorka RTVS: „Keďže to bol neudržateľný stav, starosta opäť zvolal zasadnutie zastupiteľstva, aby sa problém vyriešil. Poslanci jednohlasne súhlasili s tým, že sa obec vzdáva kostola, teda v kostole opäť počuť slovo Božie. V tejto veci sme chceli osloviť aj miestneho farára, no ten sa vyjadriť odmietol.“

STV 2, 28/11/2013

Kostol skrytý za múrom

Aby komunistickí pohlavári nevideli na svätostánok

Takýto kostol inde na Slovensku nenájdete! Ak prechádzate cez dedinu po hlavnej ceste smerom na Svidník, budovu takmer úplne zakrýva vysoký múr. Postavili ho vraj preto, aby kostol ostal skrytý pred zrakmi komunistických pohlavárov.

Kostol má pohnuté osudy. Dedinčania ho začali stavať v roku 1968 posmelení Dubčekovou politikou. Lenže na stavbu nemali povolenie. Ani by ho vtedy nedostali. „Patrilí sme pod susedné Nemcovce a tam už chrám

bol. A úzus komunistov bol – iba jeden kostol v každej dedine,“ spomína starosta Jozef Plančár (60), ktorého rodina darovala pozemok na stavbu. Ľudia vyzbierali 214-tisíc korún československých a do roka bola hrubá stavba hotová. Lenže pokračovanie výstavby dedine zakázali a komunistickí predstavitelia chceli potrestať vinníkov za čiernu stavbu. Jeden z dedinčanov sa obetoval, odsedel si 14 dní vo väzení a zaplatil pokutu.

Stavebná kamufláž

Komisia okresného výboru komunistickej strany navrhla zriadiť

v budove sýpku. Rada miestneho národného výboru si nakoniec vymohla, aby v polovici kostola bol dom smútku a v polovici kaplnka. Tak sa aj stalo. „Nikto ho však nikdy nevyužil ako dom smútku, len ako kostol,“ spomínajú dedinčania. V tom čase postavili pri kostole aj múr, ktorý ho celý zakryl. Urobili tak vraj preto, aby na svätostánok nevidel Vasil Bilák, ktorý tadiaľto jazdil do svojho rodiska pri Svidníku. Až po revolúcii v roku 1989 pristavili ku kostolu vežu, ktorá dnes vytŕča nad pôvodný ochranný múr.

(tim), Plus jeden deň 29/11/2013